

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Štěpána Výborného a soudců Karly Cháberové a Jana Kratochvíla ve věci

žalobce: **Mgr. Bc. A. D.**

proti
žalovanému: **ředitel Sekce podpory Ministerstva obrany**
sídlem Vítězné náměstí 5, 160 01 Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 5. 2019, č. j. MO 124165/2019-3416,

takto:

- I. Rozhodnutí ředitele Sekce podpory Ministerstva obrany ze dne 6. 5. 2019, č. j. MO 124165/2019-3416, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a průběh řízení před správním orgánem

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým ředitel Sekce podpory Ministerstva obrany (dále jen „žalovaný“) zamítl jeho odvolání proti rozhodnutí ředitele Agentury logistiky Stará Boleslav (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 20. 2. 2019, č. j. MO 52468/2019-551200 (dále také jen „rozhodnutí o pokutě“). Tímto rozhodnutím správní orgán I. stupně uložil žalobci pokutu ve výši 2 000 Kč za kázeňský

Shodu s prvopisem potvrzuje M. D.

přestupek dle § 51 odst. 2 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, který spočíval ve spáchání dopravního přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Uvedeného jednání se žalobce dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené silničním zákonem.

2. Ze správního spisu k dané věci vyplynulo, že dne 11. 8. 2016 na dálnici D1 v úseku mezi 178,4 km a 181,9 km bylo automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy zjištěno, že blíže neurčený řidič motorového vozidla registrační značky X překročil nejvyšší povolenou rychlost jízdy, která byla v daném úseku stanovena dopravní značkou B20a na 80 km/hod. Městský úřad Šlapanice, odbor dopravy, následně identifikoval z údajů v registru vozidel žalobce jakožto provozovatele motorového vozidla a v souladu s § 125h odst. 1 silničního zákona jej vyzval k uhrazení částky ve výši 1000 Kč. Vzhledem k tomu, že žalobce částku neuhradil ani nesdělil totožnost osoby řidiče, která v dané době vozidlo skutečně řídila, vydal Městský úřad Šlapanice rozhodnutí o přestupku v příkazním řízení č. j. OD-ČJ/32345 18/HIG, doručené dne 4. 4. 2018. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 16. 4. 2018 odpor, v němž mj. sdělil, že je vojákem z povolání, a proto Městský úřad Šlapanice není věcně příslušný k projednávání daného přestupku.
3. Dne 14. 11. 2018 následně příslušný správní orgán I. stupně vydal příkaz o uložení pokuty ve výši 2 000 Kč, č. j. MO 306038/2018-551200, proti němuž podal žalobce dne 20. 11. 2018 odpor. Na základě podaného odporu zahájil správní orgán I. stupně dne 10. 12. 2018 správní řízení o dopravním přestupku a následně vydal rozhodnutí o pokutě, kterým žalobce shledal vinným ze spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Rozhodnutí o pokutě potvrdil žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 6. 5. 2019.

II. Podání účastníků řízení

4. Žalobce v žalobě namítá, že v dané věci rozhodovala úřední osoba, proti níž byla vznesena námitka podjatosti. Žalobce byl dále zkrácen na svých právech tím, že mu nebylo při ústním jednání povoleno užití záznamového zařízení a nebyla zhodnocena materiální stránka přestupku. Konečně pak správní orgány neprokázaly, že na dotčeném úseku byla skutečně umístěna dopravní značka s omezením na 80 km/hod.
5. Žalobce žádá, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvádí, že spáchání přestupku bylo v řešeném případě dostatečně prokázáno, a to prostřednictvím rychloměru, který měl v rozhodné době platné metrologické ověření. Rovněž umístění dopravní značky vyplývá z přiloženého rozhodnutí Ministerstva dopravy ze dne 8. 7. 2016, č. j. 228/2015-120-SSU/35. Dle žalovaného nebyl žalobce zkrácen na svých právech, neboť požadoval nahrávání diskuze, kterou vedl s oprávněnou úřední osobou, až po ukončení ústního jednání. O námitce podjatosti bylo řádně rozhodnuto rozhodnutím ze dne 11. 1. 2019, č. j. MO 12944/2019-551200.
7. Žalovaný žádá, aby soud žalobu zamítl.

III. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

8. Soud o věci rozhodl bez nařízení ústního jednání postupem podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť účastníci takový postup soudu akceptovali.
9. Soud dle § 75 s. ř. s. přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, v rozsahu žalobou tvrzených bodů nezákonnosti, kterými je vázán, podle

skutkového a právního stavu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

10. Před samotným vypořádáním žalobních námitek se soud zabýval otázkou, zda v dané věci nedošlo k zániku žalobcovy odpovědnosti za řešený přestupek. Pokud by totiž napadené rozhodnutí bylo vydáno až po uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku, bylo by uložení pokuty nezákonné bez dalšího a bylo by nadbytečné zabývat se dalšími tvrzenými důvody nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Přitom je nerozhodné, že žalobce námitku prekluze výslovně nevzněl v podané žalobě, neboť dle konstantní judikatury soud k otázce zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím času přihlíží z moci úřední (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010-134).
11. V době spáchání přestupku upravoval lhůtu pro zánik odpovědnosti za správní delikty dle silničního zákona § 125e odst. 3 tohoto zákona, podle něhož „odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán“. Citované ustanovení bylo následně zrušeno v souvislosti s přijetím zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), a s účinností od 1. 7. 2017 délku prekluzivních lhůt obecně upravuje § 30 písm. a) přestupkového zákona, podle kterého „promlčecí doba činí 1 rok“. Dle § 32 odst. 3 přestupkového zákona dále platí, že v případě přerušení promlčecí doby „odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od jeho spáchání (...)“. Promlčecí dobu v souladu s § 32 odst. 2 téhož zákona přerušuje mj. oznámení o zahájení řízení o přestupku a vydání rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným.
12. Zároveň je třeba mít na paměti, že přechodná ustanovení přestupkového zákona ve znění účinném do 25. 2. 2020 ve svém § 112 odst. 2 stanovila, že „ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona“.
13. Ústavní soud však nálezem ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, zrušil ustanovení § 112 odst. 2 věty první přestupkového zákona, a to s účinností ode dne vyhlášení tohoto nálezu ve Sbírce zákonů, tedy ode dne 26. 2. 2020. Ústavní soud v citovaném nálezu uvedl, že otázka zániku trestnosti má hmotněprávní charakter, a proto se i na prekluzi přestupkového jednání uplatní zákaz retroaktivity v neprospěch obviněného ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod. Dle Ústavního soudu „*smyslem čl. 40 odst. 6 Listiny je přitom chránit obviněného proti důsledku spočívajícímu v tom, že bude při posuzování trestnosti svého činu čelit přísnější právní úpravě, než která tu byla v době spáchání činu (srov. bod 32.)*. Ústavní soud tedy konstatuje, že i zánik trestnosti (trestní odpovědnosti) je součástí pojmu „trestnost“ podle čl. 40 odst. 6 věty první Listiny. Opačný výklad by v podstatě představoval restriktivní výklad ustanovení Listiny zakotvujícího základní právo, a to navíc v oblasti soudního či správního trestání, kde jsou zásady veřejné moci vůči jednotlivci nejcitelnější“. V nálezu pak dodal, že „*přechodné ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky ve znění nálezu Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.) a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější*“. Na základě uvedeného pak Ústavní soud uzavřel, že právní úprava odpovědnosti za přestupky, která má za následek potrestání pachatele přesto, že by jeho odpovědnost za přestupek zanikla dříve, než bude vydáno rozhodnutí o přestupku, neboť ten by

byl již za použití nové pro pachatele příznivější právní úpravy promlčen, je v rozporu s ustanovením čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny základních práv a svobod.

14. S ohledem na výše uvedené je tedy i ohledně otázky prekluzivních lhůt nutné aplikovat čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle něhož *„trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“*. V řešené věci byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil dne 11. 8. 2016. Od tohoto data počaly běžet prekluzivní lhůty stanovené v § 125e odst. 3 silničního zákona, ovšem v průběhu této doby (tedy ještě před uplynutím běžících lhůt) došlo ke změně právní úpravy, která zavedla odlišnou délku prekluzivních lhůt. Za této situace tedy bylo nutné posoudit, která z úprav měla být na daný případ aplikována, resp. která z nich je pro žalobce příznivější (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2020, č. j. 9 As 142/2018-52).
15. Jak uvedeno výše, v době spáchání přestupku stanovil § 125e odst. 3 silničního zákona subjektivní prekluzivní lhůtu dvou let, během níž muselo dojít k zahájení řízení, a objektivní prekluzivní lhůtu čtyř let plynoucí od okamžiku spáchání přestupku. Přestupkový zákon pak tyto lhůty změnil tak, že odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím jednoho roku od jeho spáchání, v případě přerušení lhůty pak nejpozději uplynutím tří let. S ohledem na právě uvedené je tak nepochybné, že příznivější délku prekluzivní lhůty upravuje přestupkový zákon, neboť garantuje, že bude o přestupku rozhodnuto nejdéle do tří let od jeho spáchání, a rovněž zavazuje správní orgán, aby bylo v projednávané věci zahájeno řízení do jednoho roku. A ke stejnému závěru dospěl též Ústavní soud v nálezu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl.ÚS 4/20: *„je zřejmé, že v nyní posuzované věci, a v typově obdobných věcech, týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek, nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava upravená v zákoně o silničním provozu.“* Z tohoto důvodu soud na řešený případ aplikoval § 30 písm. a) a § 32 odst. 3 přestupkového zákona a na jejich základě dospěl k následujícím závěrům.
16. V projednávané věci žalobce spáchal přestupek dne 11. 8. 2016. Od následujícího dne v souladu s § 31 odst. 1 přestupkového zákona počala běžet prekluzivní lhůta jednoho roku, během níž bylo na správním orgánu, aby rozhodl o žalobcově vině nebo zahájil řízení o přestupku. V dané věci však bylo vydáno rozhodnutí o přestupku v příkazním řízení až dne 4. 4. 2018 (nadto věcně nepříslušným orgánem) a řízení zahájeno až dne 10. 12. 2018. Z uvedeného je tedy bez dalšího patrné, že lhůta jednoho roku stanovená v § 30 písm. a) přestupkového zákona nebyla dodržena, neboť marně uplynula dne 12. 8. 2017.
17. Vzhledem k tomu, že v dané věci bylo rozhodnuto o žalobcově vině až po uplynutí prekluzivní lhůty, v jejímž důsledku došlo k zániku jeho odpovědnosti za projednávaný přestupek, napadené rozhodnutí bylo vydáno nezákonně. Z toho důvodu soud napadené rozhodnutí zrušil, aniž se zabýval námitkami vznesenými v žalobě, a bude na žalovaném, aby v navazujícím řízení zrušil rozhodnutí o pokutě a řízení zastavil postupem dle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

IV. Závěr

18. Žalobce se svými námitkami tedy uspěl; městský soud proto zrušil napadené rozhodnutí pro nezákonnost dle § 78 odst. 1 s. ř. s. a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
19. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Úspěšný žalobce má právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 13. srpna 2020

JUDr. PhDr. Štěpán Výborný, Ph.D. v. r.
předseda senátu